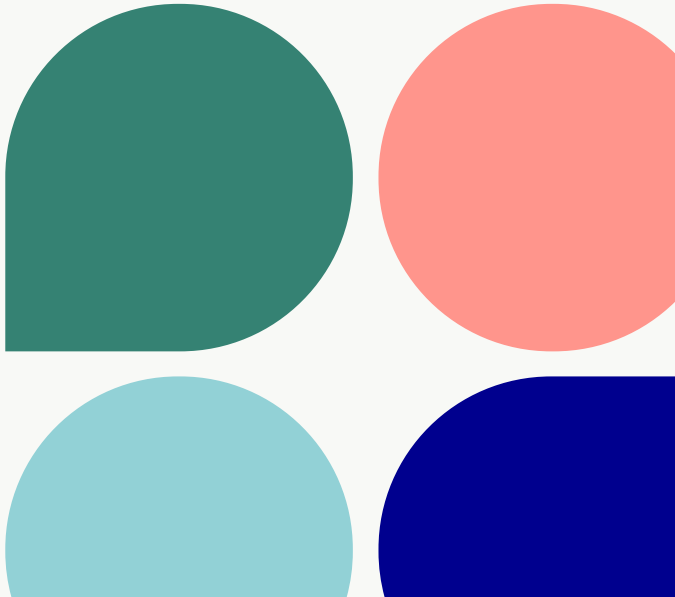
Lupa- ja valvontavirasto

Valtioneuvoston selonteko valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2026-2037

Liikenne- ja viestintävaliokunta 20.2.2026

Ylitarkastaja Niklas Virkkala

Lupa- ja valvontavirasto hoitaa valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä

- Lupa- ja valvontavirasto on monialainen, valtakunnallinen valtion viranomainen.
  - Viraston toiminta on alkanut vuoden 2026 alussa.
- Lupa- ja valvontavirasto hoitaa useiden eri alojen lupa-, ohjaus-, valvonta- ja rekisteröintitehtäviä.
- Lupa- ja valvontavirastoon on koottu tehtäviä useista virastoista:
  - suurin osa aluehallintovirastojen tehtävistä
  - Valviran tehtävät
  - ELY-keskusten ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen tehtäviä
  - Vanhojen virastojen toiminta lakkasi Lupa- ja valvontaviraston toiminnan käynnistyessä.

Ympäristöosasto

- Viraston ympäristöasioiden tehtäviin sisältyy ympäristönsuojelun, luonnonsuojelun, rakentamisen ja vesien- ja merenhoidon lupa-, ohjaus-, suunnittelu- ja valvontatehtäviä, vesitalousasioiden lupa- ja valvontatehtäviä, alueidenkäytön tukemis- ja valvontatehtäviä sekä ympäristövaikutusten arviointiin liittyviä tehtäviä ja muita ympäristön käyttämistä ja suojelua koskevia tehtäviä

Lupa- ja valvontavirasto

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ympäristöarviointi

- Tavoitteena on huomioida ympäristövaikutukset viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien valmistelussa ja hyväksymisessä, parantaa yleisön tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia sekä edistää kestävää kehitystä
- Vastuu mm. ympäristöarvioinnista ja vaikutusten seurannasta on suunnitelmasta vastaavalla viranomaisella. Lupa- ja valvontavirastolle kuuluu ympäristöviranomaisena SOVA-menettelyn lausunnonantotehtäviä
- ELY-keskusten lausunnossa VLJS ympäristöarvioinnin luonnoksesta käsiteltiin suunnitelman mahdollisesti merkittävinä ympäristövaikutuksina etenkin ilmastovaikutuksia, vaikutuksia ekologisiin yhteyksiin sekä vaikutuksia pohjavesiin
- Selontekoon on lisätty kuulemisessa esiin nousseita asioita. Vaikka tarkempi ympäristövaikutusten arviointi jää myöhemmin toteuttaville liikennehankkeille, olisi valtakunnallisen suunnitelman tasolla mahdollista linjata erilaisista haittojen lieventämistoimista, joita tarkennetaan varsinaisessa suunnitteluvaiheessa.
- Vaikutusten toteutumista tulee seurata ja tulokset tulee ottaa huomioon seuraavalla suunnitelmakierroksella. Seurantaan tulee jatkossa tuoda mukaan myös keskeisiä luonnon- ja ympäristönsuojelullisia teemoja